

СХВАЛЕНО

Рішенням педагогічної ради
протокол №1
від 30 серпня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Семенівської гімназії
Людмила Рубаносова
Інкас №18 від 01 вересня 2021 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Семенівської гімназії
Семенівської сільської ради
Житомирської області
на 2021-2022 роки

2021 р.

Загальні положення

Вступ

Семенівська гімназія Семенівської сільської ради Житомирської області знаходиться у комунальній власності, є юридичною особою, має печатку, штамп, ідентифікаційний номер.

Засновником закладу є Семенівська сільська рада.

Заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепцією «Нова українська школа», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом закладу

Освітня програма розроблена відповідно до ст.33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р).

Освітня програма враховує вимоги Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової школи», Державного стандарту базової загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2021 - 2022 н.р. освітня програма розроблена на основі:

для 1-2-х класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 №1272);

для 3-4-х класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 №1273);

для 5-9-х класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН від 20.04.2018 №405).

У зв'язку із епідеміологічною ситуацією, та необхідністю ведення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, забезпечення якісного виконання освітньої програми в 2021 - 2022 н. р. в гімназії можливе впровадження дистанційного навчання за допомогою платформи Googleclass, Zoom, та інших.

Освітня програма містить:

загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;

перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;

форми організації освітнього процесу;

опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітній процес у закладі є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність у закладі передбачає діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Освітня діяльність у закладі здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про освіту» принципами освітньої діяльності закладу є:

- людиноцентризм;
- верховенство права;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- рівні можливості для всіх учасників освітнього процесу;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів та форм здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- академічна доброчесність;
- академічна свобода;
- гуманізм, демократизм;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського

народу, його історико-культурного надбання і традицій;

- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- невтручання політичних партій в освітній процес;
- невтручання релігійних організацій в освітній процес;
- доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою (стаття 6 Закону України «Про освіту»).

Метою освітньої діяльності закладу є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності (Закон України «Про освіту»). Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей.

Завданнями закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на базову загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарвань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як

найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і

зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Відповідно до чинного законодавства заклад загальної середньої освіти здійснює освітній процес згідно із освітніми і навчальними програмами двох ступенів освіти:

- I ступінь – початкова освіта;
- II ступінь – базова середня освіта.

Призначення кожного ступеня освіти визначається у відповідних освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм, а також надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності, участь у предметних та міжпредметних конкурсах і олімпіадах, шляхом проведення індивідуальних занять з метою підготовки до ДПА, уведення в навчальний план курсів за вибором

Цілі та завдання освітньої діяльності закладу

Перед закладом освіти поставлені такі цілі організації освітнього процесу:

- забезпечити засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

Особливості організації освітнього процесу

Заклад працює за п'ятиденним робочим тижнем в одну зміну.

Відповідно до Закону України «Про освіту» тривалість уроку:

у 1 класах становить 35 хвилин,

у 2 – 4 класах становить 40 хвилин,

у 5 – 9 класах - 45хвилин.

Відповідно Закону України «Про освіту» навчальний рік розпочинається 1 вересня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

- I семестр – з 1 вересня по 23 грудня 2021 року,

- II семестр – з 10 січня по 1 червня 2022 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні – з 25 жовтня по 31 жовтня 2021 року;

- зимові – з 24 грудня 2021 року по 9 січня 2022 року;

- весняні – з 21 березня по 27 березня 2022 року.

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації у закладі загальної середньої освіти I, II ступенів. Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення визначаються відповідним наказом Міністерства освіти і науки України.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 №367.

Переведення учнів до наступного класу здійснюється відповідно до Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 №762 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №621 від 08.05.2019.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Об'єктами, механізмами та термінами контролю є:

кадрове забезпечення освітньої діяльності:

- підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин упродовж 5 років;
- атестація – 1 раз на 5 років;
- добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки;

- у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – упродовж року);

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:

наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 2 рази на рік;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

відповідність вимогам: кабінети, їдальня, спортивні споруди, наявність Інтернету – 2 рази на рік;

якість проведення навчальних занять:

- вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років;
- тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей): вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років;
- різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета – на кожному уроці, тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року;
- результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року;

моніторинг продовження навчання:

Аналіз працевлаштування випускників. Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» результатами навчання є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати;

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством.

Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу та/або якості освіти. Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки (наказ МОН України від 07.12.2018 №1369 «Про затвердження порядку проведення державної підсумкової атестації»).

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

І СТУПЕНЯ

Освітня програма Семенівської гімназії та Іванковецької філії Семенівської сільської ради Житомирської області (початкова освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) у 1-4 класах.

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладу загальної середньої освіти складає 3500 годин/навчальний рік: для 1-го класу – 805 годин/навчальний рік, для 2-го класу – 875 годин/навчальний рік, для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік, для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I ступеня відповідно до робочого навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою 1-4 класів НУШ, розробленого на підставі типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом О.Я. Савченко.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, яка враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Мова викладання українська.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Освітні галузі в 1 -4 класах НУШ:

Мовно-літературна (українська мова (мова і читання), англійська мова); Математична (математика); Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна (я досліджую світ); Мистецька (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво); Технологічна (дизайн і технології); Інформатична (інформатика з 2 класу); Фізкультурна (фізична культура).

Варіативна складова навчальних планів використовується на проведення індивідуальних консультацій.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а

також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок,

екскурсії, віртуальні подорожі, сюжетно-рольові ігри, мистецькі міні-проекти, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Семенівської гімназії
початкової школи (1-2 класи) з українською мовою навчання
на 2021-2022 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	1 клас	2 клас
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна Іншомовна	Навчання грамоти	7	
	Українська мова Читання		7
	Іноземна мова	2	3
Математика	Математика	4	4
Я досліджую світ*	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика		1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура ***	3	3
Усього		19+3	21+3
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години на вивчення предметів інваріативної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Індивідуальні консультації українська мова	1	1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження на учня		20/700	22/770
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23/805	25/875

Директор гімназії

Людмила Рубаносова

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Семенівської гімназії
початкової школи (3-4 класи) з українською мовою навчання
на 2021-2022 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	1 клас	2 клас
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова Читання	7	7
	Іноземна мова	3	3
Математика	Математика	5	5
Я досліджую світ*	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецтво			
	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура ***	3	3
Усього		22+3	22+3
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години на вивчення предметів інваріативної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Індивідуальні консультації українська мова	1	1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження на учня		23/805	23/805
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26/910	26/910

Директор гімназії

Людмила Рубаносова

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Іванковецької філії Семенівської гімназії
початкової школи (1-4 класи) з українською мовою навчання
на 2021-2022 навчальний рік

(Типова освітня програма розроблена під керівництвом О. Я. Савченко)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень			
		1	2	3 пед. патронаж	4
Мовно-літературна	Навчання грамоти (інтегрований курс)	7	7	6	7
Іншомовна	Іноземна мова	2	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ (інтегрований курс)	3	3	3	3
Технологічна	Інформатика, дизайн і технології (інтегрований курс)	1	2	1	2
Інформатична					
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	1	2
Фізкультурна	Фізкультура	3	3	2	3
Усього		22	24	20	25
Індивідуальні консультації: українська мова		1		-	1
математика			1		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	24		24
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25		26

Директор гімназії

Людмила Рубаносова

3.2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ІІ СТУПЕНЯ

Освітня програма ІІ ступеня Семенівської гімназії Семенівської сільської ради Житомирської області розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р) згідно з наказами Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчальних планів;

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено» Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальний план ІІ ступеня, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-го класу – 1050 годин/навчальний рік, для 6-го класу – 1155 годин/навчальний рік, для 7-го класу – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-го класу – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-го класу – 1260 годин/навчальний рік.

Для учнів 5 - 9 класів за основу взято навчальний план для закладів з українською мовою навчання (Типова освітня програма, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 таблиця1).

Варіативна складова навчального плану закладу освіти враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

У 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Математика в 7-9-х класах вивчається окремими предметами «Алгебра», «Геометрія».

У галузі «Мистецтво» у школі викладаються у 5-7 класах окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» та єдиний курс «Мистецтво» у 8 - 9 класах.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати педагог у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання

		властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довір'ї;

	компетентності у природничих науках і технологіях	<p>будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати</p>

		<p>різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів</p>

		<p>вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх враховано при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- курси за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Продовження навчання у 5-9-х класах відбувається відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, онлайн уроки.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма закладу базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальний план II ступеня, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Робочий навчальний план Семенівської гімназії з навчанням українською мовою

Таблиця 1 до Типової освітньої програми

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	3	3
<i>математика (інд. заняття)</i>						1
<i>історія України (інд. заняття)</i>						0,5
<i>медіа грамотність (курс за вибором)</i>		3,5	3,5	2,5	3	1,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

Директор гімназії

Людмила Рубаносова